

SZA	TEATR DRAMATYCZNY IM. J. SZANIAWSKIEGO W WAŁBRZYCHU WWW.TEATR.WALBRZYCH.PL
NIAW	 DOLNY ŚLĄSK INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WICEMARSZAŁKA DOKŁADZKI
SKI	

Wałbrzych, dnia 08 sierpnia 2022r.

TEATR DRAMATYCZNY im. Jerzego Szaniawskiego (TDSz) w Wałbrzychu

REPERTUAR I PLAN DZIAŁAŃ

na 59. i 60. SEZON ARTYSTYCZNY oraz ROK 2023

A. DZIAŁANIA TEATRALNE

Prezentacja programu i repertuaru TEATRU na ROK KALENDARZOWY nie powinna odbywać się w oderwaniu od specyfiki pracy instytucji, którą określa się poprzez zamierzenia na każdy sezon artystyczny.

ROK 2023

- obejmuje **kontynuację** 59.sezonu artystycznego (styczeń–sierpień '2023) - rozpoczętego w 2022 roku oraz
- **początek** 60.sezonu (wrzesień–grudzień '2023)

W dotychczasowym myśleniu programowym „Szaniawskiego” proponujemy zmianę: IDIOMY TEMATYCZNE KAŻDEGO SEZONU staną się od teraz udziałem **ROKU KALENDARZOWEGO**, czyli w '2023 rozwijać się będą w okresie styczeń - grudzień 2023 roku.

Warto wspomnieć, że zaproponowana przez nas wiele lat temu formuła SEZONÓW TEMATYCZNYCH [IDIOMÓW] i umiejętność tworzenia dobrych warunków pracy dla wędrujących po kraju zespołów realizatorów, stały się wyznacznikiem nowoczesności „Szaniawskiego” i być naśladowane przez inne teatry w Polsce. W działalności wałbrzyskiej sceny szukać można także początków istotnych nurtów tematycznych, charakterystycznych obecnie dla wielu scen w Polsce: teatru kobiet, teatru dokumentu, teatru jako miejsca opowiadania o Historii, o lokalnej społeczności...

Pierwsza część 59.sezonu - od września do grudnia '2022 - stanowić będzie końcówkę IDIOMU roku '2022: nieszczęśliwy kraj, który potrzebuje bohaterów, natomiast kolejna - **od stycznia do sierpnia '2023** i później aż **do końca roku** będzie egzemplifikacją IDIOMU pt. **dla wspólnej korzyści i dla dobra wspólnego – praca?** Sens tego zabiegu zaprezentujemy w dalszym omówieniu planowanych działań artystycznych na sezon i rok kalendarzowy '2023.

59 sezon premiera / ROK 2022

1. Pierwsza premiera 59. SEZONU [2022/2023] zamierza kontynuować rozmowę o bohaterkach, bohaterach i bohaterstwie. Zaprosimy widzów do auli I Liceum Ogólnokształcącego w Wałbrzychu na premierę przedstawienia **Marta. Figura serpentinata** [23.09.'2022] – autorskiego projektu SEBA MAJEWSKIEGO o kultowej nauczycielce tej szkoły, legendarnej postaci Wałbrzycha, opozycjonistce i mistrzyni dla wielu przyszłych artystów, m.in. dla znakomitych aktorów Zbigniewa Rucińskiego, Mariusza Puchalskiego, wybitnych pisarek: Joanny Bator i Agnieszki Szpili – MARCIE GAŚSIOROWSKIEJ. Tym spektaklem pragniemy nadal tworzyć magiczną strukturę naszego miasta, budować narrację wielowątkową, specyficzną tkankę miasta, która Wałbrzychowi się należy. Pragniemy, by spektakl dał możliwość spotkania byłych absolwentów I Liceum i by jednocześnie był podpowiedzią dla młodych ludzi w ich poszukiwaniu autorytetów i konfrontowaniu się z nimi.
2. Kolejna wypowiedź Teatru zdarzy się dwa tygodnie później [07.10.'2022] na Scenie Kameralnej. Wprowadzimy do repertuaru przedstawienie **Chodźcie, chodźcie** w reżyserii MAŁGORZATY MACIEJEWSKIEJ. Spektakl jest efektem rezydencji artystycznej ZAPRACOWANI, kuratorowanej przez

Tomasza Jękota. W ramach rezydencji, M.Maciejewska pracowała z mniejszością ukraińską w Wałbrzychu - zarówno ekonomiczną, jak i uchodźcami. Celem było zbudowanie przestrzeni wymiany myśli i doświadczeń pomiędzy Ukraińcami i Polakami, a efektem spektakl. Będzie on opowieścią o historycznym zdarzeniu z perspektywy codzienności, o wojnie w życiu mieszkańców Ukrainy i mieszkanki Lwowa – aktorki Haliny Ryby, która w przedstawieniu również zagra. Spektakl ma wyraźny charakter partycypacyjny i będzie próbą zabrania głosu wobec kryzysowej sytuacji politycznej.

3. Następny spektakl premierowy [28.10.2022] podejmie zupełnie inny rodzaj bohaterstwa. **Niewolnica Isaura** w reżyserii MARTYNY MAJEWSKIEJ służyć będzie przyjrzeniu się ikonom popkultury i mechanizmom, jakimi rządzi się globalna kultura z jej uwarunkowaniami biologicznymi, socjologicznymi i historycznymi. Premiera spektaklu planowana jest na Scenie Kameralnej.
4. Czwarta premiera 59.sezonu przypadnie w listopadzie '2022 - z okazji Święta Niepodległości. Będzie to prapremierowe wystawienie **Targowicy** w reżyserii Pawła Sablika. **DEBIUTUJACY**, jako reżyser PAWEŁ SABLİK, podjął się wyzwania prześwietlenia Targowicy, jako zdarzenia i stereotypu, a także w kontekście pamięci i tego rodzaj ruchu, który wokół pamięci można bezkarnie wykonywać, a który nazywa się manipulacją. Sablik „lokuje” Targowicę w nowych realiach, by sprawdzić jak zarezonują one z mitem targowickiej zdrady. Zdajemy sobie sprawę, że zmierzenie się z tym tematem w aktualnej sytuacji geopolitycznej naszego regionu i także świata, jest pomysłem dosyć ryzykownym, jednak na tyle nęcącym i ważnym, by z niego nie rezygnować, zwłaszcza że wybór dokonany został długo przed wybuchem wojny rosyjsko-ukraińskiej. Jego recepcja na pewno będzie zmieniać się z postępowaniem tego konfliktu.
5. Piąta premiera sezonu, poświęconego bohaterom i bohaterstwu [16.12.2022], a zarazem ostatnia wypowiedź artystyczna w roku 2022 zapowiada się dużo mniej kontrowersyjnie. Będzie to spektakl MARIUSZA GOŁOSZA **Bił sobie Andrzej** w reżyserii kolejnego **DEBIUTANTA** - MACIEJA HANUSKA - studenta V roku Wydziału Reżyserii Dramatu krakowskiej szkoły teatralnej. Twórcy zainteresowali się osobą Andrzeja Gołoty. Bokser o trudnej drodze zawodowej, emigracyjnej biografii i celebryckim epizodzie, to bohater, w którym miesza się siła, słabość, kompromitacja, męskość i kobiecość, boks i taniec, marzenia i twarda rzeczywistość, pieniądze, sława, uznanie, wreszcie szacunek i kpina. Gołota jest zawodnikiem o delikatnej wrażliwości w kategorii ultra męskiego sportu. Na tym styku, na Scenie Kameralnej powstanie spektakl, który równocześnie zwieńczy całość programu w ramach **IDIOMU nieszczęśliwy kraj, który potrzebuje bohaterów.**

Podsumowując całość odbytych i planowanych jeszcze działań w kręgu zainteresowań i artystycznych wyborów **IDIOMU nieszczęśliwy kraj [...]** jesteśmy przekonani, że uda się uruchomić temat BOHATERSTWA w wielu kierunkach i pozwolić na spojrzenie z różnych perspektyw, nie zawsze komfortowych. Bohaterstwo jest – wg nas - zachowaniem stałym, zmienia się tylko jego treść. To właśnie próbujemy prezentować, ku wspólnej refleksji i nauce.

- **ROK 2023** rozpocznie się kolejną odsłoną - kontynuacją 59.sezonu teatralnego „Szaniawskiego” [2022/2023] ale podejmiemy już nowy temat: **P R A C Y** i od września - w 60. sezonie artystycznym [2023/2024] – zajmować się będziemy tylko tymi zagadnieniami. Jubileuszowy - 60.sezon teatralny - będzie też drugim pełnym sezonem artystycznym po mozaikowej działalności w okresie pandemii Covid -19. Pandemia zweryfikowała tak wiele sposobów działania i problemów, że powzięliśmy decyzję o rezygnacji z hasła sezonu na rzecz tematyzowania oraz **IDIOMU W KALENDARZU ROCZNYM**. W przeobrażaniu tym, wzorujemy się na rewolucyjnej zmianie kalendarza, np. w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej, kiedy to zmieniły się podziały czasu, a miesiące opatrzone nowymi nazwami np. brumaire, germinal, thermidor. Była w tym odwaga i artyzm: dwie cechy, które przyświecają od lat działalności Teatru Dramatycznego im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu.
- **IDIOM** roku 2023 zapisaliśmy jako: **dla wspólnej korzyści i dla dobra wspólnego – praca?** Chcemy rok kalendarzowy poświęcić **PRACY** w jej różnych jej aspektach, podejmując temat wykraczający poza teatralną autoreferencyjność oraz kompetencje kulturowe. Praca stanowi sens. I ulega wielkim przemianom. Są one wynikiem postępu technologicznego oraz sytuacji geopolitycznej. O ile do niedawna mieliśmy, jako ludzkość, przekonanie o swej sprawczości i panowaniu nad

wszystkimi procesami i zjawiskami, o tyle pandemia, a ostatnio agresja Rosji na Ukrainę i wojna w Europie mocno zachwiała tą pewnością, żeby nie powiedzieć, że zupełnie ją zrujnowała. Zmiany, które nas zaczynają coraz silniej dotykać, wraz z widmem kryzysu ekonomicznego, stanowią ważny temat dla TEATRU - pojmowanego jako jeden z najciekawszych sposobów ludzkiego komunikowania się, istotny pośrednik we wzajemnym zrozumieniu, poszerzaniu horyzontów, kształceniu wrażliwości, sublimacji życia duchowego oraz społecznego.

PRACA zmienia swoje formy. Zmienia się rynek pracy. Zaczynają zmieniać się kompetencje. Stajemy przed zupełnie nowymi problemami, które nie zawsze znajdują natychmiastowe odpowiedzi. Często nie widzimy zagrożeń. Nasze perspektywy nie mają charakteru futurologicznego tylko doraźny. Z tych powodów czujemy wartość debaty o **PRACY**: jej różnorodności, znaczeniach, przemianach, kłopotach i także satysfakcjach. Historii i przyszłości. Pracy zapisanej w wielkiej literaturze i pracy opisanej współczesnymi technikami.

- **Rok 2023** - kontynuujący 59. sezon teatralny „Szaniawskiego” - rozpocznie się swoistą wolą tematyczną. Planujemy **JEDENAŚCIE ZDARZEŃ PREMIEROWYCH** [11] i **DWANAŚCIE PREMIER** [12] poświęconych tematowi **P R A C Y**.

59 sezon premiera / ROK 2023-ZDARZENIE. premiera

6. I.1. Kalendarzowy rok 2023 Teatr rozpocznie szóstą premierą swego 59. sezonu. Będzie to opowieść o konkretnej pracy, bo dotyczącej postaci historycznej. Jest nią ALINA OBIDNIAK, jedna z pierwszych reżyserek i dyrektorek teatrów. Kobieta, która zdecydowała się na pracę i życie w świecie teatru mocno zmaskulinizowanym. Obidniak przeszła do historii, jako legendarna szefowa Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze, odkrywczyni talentu Krystiana Lupy, Mikołaja Grabowskiego czy reżyserskich zdolności scenografa Krzysztofa Pankiewicza. Jest też autorką Festiwalu Teatru Ulicznego i popularyzatorką tego gatunku sztuki. Wreszcie była przyjaciółką Jerzego Grotowskiego i orędowniczką zmian, zachodzących w wałbrzyskim teatrze po 2002 roku. Przedstawienie **Sowa, córka piekarza** będzie autorskim projektem SEBA MAJEWSKIEGO. To opowieść o pracy kobiety i o kobiecie w pracy. I jednocześnie kontynuacja projektu spektakli o wybitnych artystach teatru [po przedstawieniach o wrocławskich mistrzach sceny: Igorze Przegrodzkim i Idzie Mayr]. Spektakl jest kameralną, trzyosobową realizacją na Scenę Kameralną, z premierą 24.02.2023 roku.
7. II.2. Na Dużej Scenie zaprezentowany zostanie spektakl w reżyserii MACIEJA PODSTAWNEGO pod roboczym tytułem **Szpital na peryferiach**. Podejmować będzie trudny i palący problem służby zdrowia. Wszyscy obserwujemy - niestety - ewidentny upadek etyki zawodu lekarza i pielęgniarki. Jest on skutkiem fatalnego systemu, ale również postępującego egoizmu medyków, zanikającej empatii, misji czy powołania. Coraz częściej stajemy przed pytaniem: jak to jest możliwe, że w dziedzinie, od której zależy nasze życie jest tyle nieludzkich rozwiązań. Wiadomo, że na pewno nie uda się nam zreformować służby zdrowia, ale zamierzamy jasno sformułować marzenie, że troska o nasze zdrowie i życie powinna być oczywista, naturalna, bezdyskusyjna. Premiera spektaklu zbiegnie się z obchodami Międzynarodowego Dnia Teatru i będzie miała miejsce 24.03.2023 roku.
8. III.3. Trzecia premiera roku 2023 [...i ósma w 59.sezonie] -prezentować będzie adaptację powieści pozytywistycznej ELIZY ORZESZKOWEJ **Nad Niemnem** w reżyserii MICHAŁA TELEGI. Okres literacki, w którym powstało dzieło Orzeszkowej - pozytywizm - ze swej natury podejmowało temat pracy, jej realności, ale także symboliczne znaczenie. I to właśnie jest nadal żywym aspektem interpretacyjnym powieści. Przedstawienie nie jest planowane jako teatralizacja literatury, ale raczej jako sposób ujęcia pracy, jako tematu w kategoriach historycznych. Ta perspektywa da możliwość zbudowania obrazu uniwersalnego, ponadczasowego. Premiera planowana jest na Scenie Kameralnej 31.03.2023 roku. W roku 2023, choć w kolejnym, 60.sezonie naszego Teatru, jeszcze raz przyjmujemy podobną metodę. Za podstawę posłuży nam noblowska powieść Thomasa Manna *Buddenbrookowie*.
- 9./10. IV.4. i 5. Kolejne dwie premiery związane są z cyklicznie realizowanym przez Teatr od 2003 roku artystycznym eksperymentem, który tak wyglądał u swego zarania – niemal 20 lat temu, a dziś jest standardem na wielu scenach i ośrodkach teatralnych. To DNI DRAMATURGII – które dają widzom możliwość poznania przykładów najnowszych propozycji teatralnych polskich i światowych, a teksty sztuk prezentowane są w formie szkiców do spektakli. W 2023 roku powrócimy po dłuższym czasie przerwy

do wspomnianej idei, by w dniach **21 i 22.04.2023r.** zaprezentować w ramach **20. Dni Dramaturgii 60+** nieco inne podejście i przybliżyć teksty nie najnowsze, jak to mieliśmy w zwyczaju, ale trochę zapomniane lub całkiem nieznanne. Będą to dwa dramaty autorów, będących dojrzałymi twórcami: Wandy Majerówny i Karola Maliszewskiego.

WANDA MAJERÓWNA, aktorka debiutująca w 1954 roku, związana z warszawskimi teatrami - Rozmaitości i Ateneum, od kilku lat zajmuje się dramaturgią.

KAROL MALISZEWSKI - to poeta, mieszkaniec Nowej Rudy, również w ostatnich latach zajął się pisaniem dla teatru. W projekcie 20. Dni Dramaturgii chcemy przyjrzeć się metodzie pracy nad tekstem dramatycznym artystów, którzy gatunek ten wybrali jako dopełnienie swojej twórczości, a nie zawód. Ważnym aspektem projektu w 2023 roku jest wiek autorów i wynikające z niego doświadczenie, dlatego w podtytule podaliśmy IDIOM **+60**. W tym kluczu planujemy zaprosić dwóch reżyserów +60, którzy przygotują szkice, prezentacje obu tekstów.

59 sezon premiera / ROK 2023-zdarzenie. premiera

11. **V.6.** Późną wiosną '2023 - w pełni 59.sezonu - zrealizujemy szóstą premierę roku kalendarzowego pod roboczym tytułem **XYZ** w reżyserii ANETY GROSZYŃSKIEJ. Szczegóły w zakresie tytułu i precyzyjnego tematu stanowią jeszcze przedmiot rozmów z twórcami, a premiera odbędzie się na Dużej Scenie - **12.05.2023 roku.**
12. **VI.7.** W połowie '2023 planujemy prezentację 7. premiery roku, będącej zarazem 12. przedstawieniem premierowym, trwającego 59.sezonu teatralnego „Szaniawskiego”. To spektakl **Pieśni piekarzy polskich** MARIUSZA GOŁOSZA w reżyserii MACIEJA HANUSKA. Gołosz swoim dramatem znalazł się w finale Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej w 2022 roku, a Hanusek jest młodym reżyserem, debiutującym w wrocławskim Teatrze Dramatycznym w grudniu 2022 roku spektaklem o Andrzeju Gołocie. Dramat Gołosza jest zapisem doświadczenia autora z trudnościami, jakie spotkały go w momencie dojrzałego wchodzenia na rynek pracy. Zrażony pracą w teatrze, w której nie umiał znaleźć porządku ani sensu, Gołosz postanowił podjąć pracę w piekarni. Chleb ze swoim całym symbolicznym imaginariem był dla niego szansą na odnalezienie istoty PRACY. Swoje doświadczenia i wnioski artysta zawarł w tekście dramatycznym. Premiera odbędzie się na Scenie Kameralnej - **02.06.2023 roku.**
13. **VII. 8.** PREMIEROWE ZDARZENIE ROKU 2023 w „Szaniawskim” opatrzone cyfrą VII, czyli ósma premiera roku kalendarzowego i zarazem ostatnia, 13. premiera kończącego się sezonu 2022 / 2023, nosi tytuł roboczy **Gala**. Wraz z całym zespołem Teatru w lipcu '2023 podsumujemy z Widzami mijający 59. Sezon i zapowiemy najbliższe, jesienne premiery nowego, jubileuszowego, 60. sezonu teatralnego. Gala jest najlepszym sposobem na spotkanie z widzami i rozmowę o naszej pracy. PRACY ARTYSTÓW oraz PRACY WIDZÓW, do której wzajemnie się zapraszamy, co wobec tematu roku 2023 jest szczególnie istotne.

o STATYSTYCZNIE rzecz ujmując, 59. SEZON ARTYSTYCZNY [od września '2022 do sierpnia '2023], zawierać będzie ogółem 13 premier.

60 sezon premiera / ROK 2023-zdarzenie. premiera

1. **VIII.9.** Drugą, jesienno-zimową część roku kalendarzowego 2023 - u progu 60. sezonu artystycznego – Teatr rozpocznie premierą na Dużej Scenie - **29.09.'2023.**
Pandemia boleśnie pokazała, jak daleko w hierarchii społecznej są artyści, twórcy i jak „bezwartościowa” jest ich praca. Tematem pracy artystycznej zajmie się MICHAŁ BUSZEWICZ, dramaturg i reżyser, a także aktywista, podejmujący już wcześniej podobne wątki. Buszewicz w spektaklu **Praca aktora nad rolą** zastanowi się, jaka jest wartość materialna sztuki. Spektakl będzie też próbą przybliżania samego procesu pracy twórczej, jego fenomenu, ale również trudności. Dla artystów ich praca ma swój wymiar, ciężar, jakość, wartość, czas. Zdobywa się ją i traci. Aspiruje do niej. Przynosi satysfakcję, ale potrafi też zniszczyć. Prowadzi do chorób. I daje zasoby finansowe. W swej formie jest identyczna jak każda inna. Różni się treścią. Artyści produkują sensy, inni produkują materię. Jednak w czasie przesileni artyści tracą swoje znaczenie, ponieważ zanikają sensy. Zależy nam, by przedstawienie w reżyserii

Buszewicza było rodzajem zobiektywizowanego, teatralnego reportażu – bez zbędnego ideologizowania, czy też niepotrzebnego „wymądrzania się” na temat artystów i ich pracy.

Będzie to ósmie wydarzenie roku 2023 i zarazem jego dziewiąta premiera, a także pierwsza premiera jubileuszowego, 60.sezonu artystycznego Teatru – 2023 / 2024.

60 sezon premiera / ROK 2023-zdarzenie. premiera

2. **IX.10.** Gwarantem innej perspektywy na pracę jest PAWEŁ DEMIRSKI, wybitny dramaturg, artysta o wyrazistych poglądach, człowiek dialogu. Wałbrzyszanom jest znany, choćby z pięciu znakomitych, lubianych przez Widzów i docenianych szeroko w kraju i za granicą spektakli, do których pisał prapremierowe teksty dramatyczne i które powstawały na przestrzeni lat 2007-2013 w wałbrzyskim Teatrze w tandemie z reżyserką MONIKĄ STRZĘPKĄ. Jako reżyser, Demirski zadebiutował w 2021 roku w Teatrze Polskim w Poznaniu. Praca w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym będzie jego drugą reżyserią. Szczegółowy obszar tematyczny spektaklu stanowi jeszcze przedmiot rozmów i wyborów, jednak planujemy tę premierę na Scenie Kameralnej - **27.10.'2023**.

3. **X.11.** Rok 2023 zakończymy DWIEMA PREMIERAMI.
Na Dużej Scenie, w dniu **17.11.2023 roku** odbędzie się premiera spektaklu **Zakłęte rewiry** na podstawie powieści HENRYKA WORCELLA i filmu JANUSZA MAJEWSKIEGO. Reżyserem przedstawienia będzie WOJTEK RODAK, twórca zaliczany do ciekawszych reżyserów młodego pokolenia, który debiutował w naszym teatrze *Żeglarzem* Jerzego Szaniawskiego. Rodak zamierza przyrzeć się problemom ekonomicznym i moralnym, jakie towarzyszą młodym ludziom wchodzącym w dorosłość. Historia Romana Boryczki, młodego chłopaka, który podejmuje pracę w hotelowej restauracji jest doskonałym opisem mechanizmów, jakie pojawiają się na styku pracodawca – pracownik, młody – stary, biedny – bogaty... Nie ma w nich niczego z romantycznych uniesień, nie ma w nich amerykańskiego snu od pucybuta do milionera. Jest siła, spryt, manipulacja, nadużycia, może trochę szczęścia, dużo wstydu i cynizmu. Rodaka fascynuje świat gastronomii, obszaru, który wykorzystuje pracę młodych dla uzyskania celebryckiego blichtru. Gastro, czyli określenie dzisiejszej gastronomii, to często praca bez umów, albo na tzw. umowach śmieciowych [versus *Kuchenne Rewolucje* Magdy Gessler], o których wiemy i które akceptujemy...

4. **XI. 12.** Ostatnią, dwunastą premierą '2023 [zarazem jedenastym wydarzeniem roku i czwartą premierą 60.sezonu], będą wspomniani już **Buddenbrookowie** THOMASA MANNA w reżyserii PAWŁA ŚWIĄTKA. *Buddenbrookowie*, to powieść, która jest o pieniądzach, kapitale i upadku. PRACA wiąże się nie tylko z satysfakcją, ale również z pieniędzmi, które mogą być największym nieszczęściem człowieka [szczęściem również]. Historia rodziny kupieckiej z Lubeki, historia rodziny Thomasa Manna, to opowieść o tym, jak ludzie giną pod własnym ciężarem. Powszechnie wydaje się, że autodestrukcja jest rodzajem patologii, ale twórców ciekawi pytanie o procesy światowe, które wypaczając się, stają się patologiczne właśnie. Pytanie o człowieka i jego człowieczeństwo wydaje się nie na miejscu i nie w czasie. Ludzie zajęci są wtedy ratowaniem: majątku, ubrań, może zdjęć, na koniec siebie - zazwyczaj zbyt późno. Mann opisuje upadek i udowadnia, że nauka z literatury jest żadna. Bo to, co spotkało Buddenbrooków, spotka również Kruppa, Batę i Zuckerberga, i Muska... Ale opiszą to dopiero przyszłe pokolenia. Premiera spektaklu planowana jest na Dużą Scenę - **15.12.2023 r.** Premiera ta zakończy ROK KALENDARZOWY 2023 w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

Jesteśmy przekonani, że rekordowe zaplanowanie **12 premier w roku 2023 podczas XI WYDARZEŃ**, to godne zwieńczenie rozważań, poszukiwań, propozycji i potrzeb Teatru w myśleniu o **PRACY**. Tak trudno jest pozbawić się pracy, ale czy będzie tak nadal w przyszłości? Dużo i obszernie dyskutuje się nt. skrócenia czasu pracy, tygodnia pracy...choćby w kontekście towarzyszącej nam od dekad - automatyzacji. Od ponad dwóch lat uczestniczymy powszechnie w pracy zdalnej. Jedno z pytań, stawianych przez IDIOM ROKU - **PRACĘ** brzmi: jakie będą tego koszty, a jakie oszczędności ? I kto zyska, a kto straci? Trudno jest nawet zbliżyć się do odpowiedzi, nie mogąc z góry założyć, jak będzie wyglądał rok 2023, zważywszy, że jednak jako gatunek jesteśmy bezsilni. Mamy nadzieję, że uda się zrealizować wszystkie założenia i plany, a swą kreatywność będziemy wykazywać wyłącznie w obszarze sztuki. Nawet jeśli ROK 2023 zaskoczy nas z różnych powodów i okoliczności, to i tak będziemy musieli wykonać **P R A C Ę**.

B. DZIAŁANIA teatralne / PROJEKTOWE

Istotnym uzupełnieniem działań teatralnych, premierowych i spektaklowych Teatru im.J.Szaniawskiego w Wałbrzychu są od wielu LAT PROJEKTY OKOŁOTEATRALNE, które dopełniają naszą aktywność, wzbogacają repertuar oraz rozwijają zespół w nieoczywistych kierunkach.

W roku 2023 programujemy dwa duże projekty oraz jeden projekt współpracy transgranicznej :

1. *Zapracowani. Rezydencje dramaturgiczne w Wałbrzychu*

Program REZYDENCJI to autorski projekt Tomasza Jękota, kierownika literackiego Teatru – przestrzeń powołana dla stworzenia odpowiednich warunków dla powstania nowych tekstów dramatycznych. Postanowiliśmy otworzyć Instytucję na uznanych twórców scenicznych i literackich, poświęcić im czas i środki na pracę nad tekstami, zapewnić odpowiednie zaplecze merytoryczne. Głównym tematem poszukiwań dla zaproszonych artystów jest praca – w swoim wymiarze faktycznym i merytorycznym. Zatrudnienie lub jego brak definiują nas w dużo większym stopniu niż chcielibyśmy przyznać.

PRACA stanowi sens życia, a stoimy u progu czasów, kiedy może być jej coraz mniej. Jak zmieni się nasze postrzeganie życia i spełnienia – tak mocno oscylujące obecnie wokół sukcesu zawodowego?

Projekt **ZAPRACOWANI** jest przestrzenią otwartą na dialog i ekspresję badawczą. Zależy nam na stworzeniu historii o ludziach, pracownikach i pracownicach zakładów produkcyjnych, ich często anonimowej tożsamości, która składa się na budowę lokalnej społeczności. Zamierzamy wspólnie z zaproszonymi artystami poszukać odpowiedzi na pytanie: czy rzeczywiście żadna praca nie hańbi?

Pierwsza REZYDENCJA zakończyła się dużym sukcesem. Zaproszona w I półroczu 2022 roku artystka, Małgorzata Maciejewska, podjęła próbę przybliżenia sytuację osób z Ukrainy mieszkających w Polsce – tych uciekających przed wojną i tych, którzy przybyli tutaj wcześniej, tworząc dzieło aktywizacyjne i wspólnotowe pod tytułem **Chodźcie, chodźcie**.

W roku 2023 Teatr zamierza KONTYNUOWAĆ REZYDENCJE, zapraszając dwóch kolejnych artystów do PRACY. Zamierzamy skonfrontować ich z ważnymi lokalnymi tematami, które w dużej mierze rzutują na kulturę pracy w kraju.

- a) Pierwszym tematem jest obecność międzynarodowego giganta – firmy **AMAZON** – na rynku zatrudnienia w Regionie. Często oprotestowana, niskopłatna i katorżnicza praca pomimo ciągłych prób regulacji i ataków organizacji prospołecznych, przyciąga olbrzymią liczbę osób z całego województwa do znajdujących się pod Wrocławiem zakładów. Co przyciąga te osoby i skąd bierze się tak ogromna popularność zatrudnienia w amerykańskim molochu? Na te pytania spróbuje odpowiedzieć uznany poeta młodego pokolenia GRZEGORZ UZDAŃSKI. Rezydencja będzie również szansą dla autora na **debiut teatralny**. Finał rezydencji w maju 2023 roku.
- b) Kolejnym tematem będzie praca lekarzy. Służba zdrowia zawsze znajduje się na świeczniku debaty publicznej, jednak czy jesteśmy w stanie dojść do konkretnych rozwiązań bez zaangażowania w rozmowę społeczności, która jest w nią bezpośrednio zaangażowana. Praca badawcza rezydenta, z którym prowadzimy rozmowy, poszukiwać będzie odpowiedzi na pytania: czy **SŁUŻBA ZDROWIA** to **SŁUŻBA CZY PRACA**? Jak myślą o sobie osoby zatrudnione w tej gałęzi gospodarki? Dlaczego są tak wielkie przepaści między kwalifikacjami i kompetencjami pracowników? Z jednej strony to temat na dobrą farsę, a z drugiej na niezłą tragedię. Rezydencja będzie miała swój finał w grudniu 2023.

2. *Szaniawski FM*

Teatr zamierza w 2023 roku powrócić do jednego ze swoich flagowych projektów, które narodziły się w czasie lockdownu 2020 roku. **Szaniawski FM** przeniósł wtedy Teatr Dramatyczny w zupełnie nową przestrzeń – w eter internetu, gdzie słuchacze mogli poznać bliżej aktorów, zaprzyjaźnionych artystów, członków grup warsztatowych oraz widzów. W ramach projektu powstało 12 autorskich podcastów, które dotarły do tysięcy odbiorców w całym kraju.

Tym razem, w 2023 roku zamierzamy zmierzyć się z większym zadaniem, tj. stworzyć w ramach swojego internetowego radia - **słuchowisko oraz dwa podcasty** poświęcone tematom sezonu.

- a) Słuchowisko utrzymane będzie w klimacie horroru na bazie opowieści o wampirach [Dracula albo dolnośląski Frankenstein – tematy w trakcie dyskusji]. Scenariusz przygotuje kurator projektu Tomasz Jękot, muzykę i udźwiękowienie wykona zespół POLPO MOTEL. Premiera słuchowiska planowana jest na czerwiec 2023 roku.

- b) Natomiast podcasty, dotyczące IDIOMU 2023 roku: **dla wspólnej korzyści i dla dobra wspólnego – praca?**, związane będą z PRACĄ młodych [jako kontekst do premiery spektaklu ZAKŁĘTE REWIRY oraz perspektywami dla pracy [jako finał].

3. **PRAKTYCZNI I ROMANTYCZNI. Polsko - czeskie inspiracje teatralne.**

Jest to projekt działań o charakterze kulturalno - edukacyjnym z elementami poznawczo - integracyjnymi i uwzględnieniem aspektów transgranicznych w ramach Funduszu mikroprojektów w **EUROREGIONE GLACENSIS**. Pomysłodawcą i stroną wiodącą, odpowiedzialną za realizację działań [jeśli zadanie otrzyma dofinansowanie] jest Teatr Dramatyczny im.J.Szaniawskiego w Wałbrzychu. Partnerem projektu jest Teatr Klicperovo Divadlo z Hradec Kralove.

Głównym celem projektu jest zwiększenie intensywności współpracy teatrów i społeczności na pograniczu polsko - czeskim. Cel zostanie osiągnięty poprzez, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, wspólne przygotowanie oraz wystawienie spektaklu, przeznaczonego dla widzów z Polski i Czech. Ważnym elementem realizacji celu głównego będzie wzajemne poznanie i integracja zarówno kadry teatralnej jak i widzów. Projekt przewiduje również wspólną promocję oferty kulturalnej Partnerów.

W ramach projektu przewidujemy realizację 4 działań kluczowych, w tym 2 merytorycznych:

- a) I. Wspólne przygotowanie spektaklu.
- b) W ramach działania odbędą się 4 próby warsztatowe, w których wezmą udział aktorzy, obsługa oraz publiczność. Próby warsztatowe będą otwarte dla publiczności, która będzie mogła wziąć w nich udział zarówno w charakterze widza jak i uczestnika. Zakres tematyczny prób: 1. Interpretacja tekstu, 2 Muzyka regionalna, 3. Śpiew regionalny, 4. Taniec regionalny.
- c) Całość uzupełnią działania integracyjne w postaci zwiedzania atrakcji turystycznych i wspólnej kolacji.
- d) II. Spektakl.
- e) W wyniku przeprowadzonych prób warsztatowych przygotowany i wystawiony zostanie polsko – czeski spektakl PRAKTYCZNI I ROMANTYCZNI w Wałbrzychu. Spektakl będzie otwarty dla publiczności.
- f) Na potrzeby realizacji zadania przewidziano koszty: wyżywienia, noclegów i transportu czeskich uczestników - 40 osób CZ, wspólne zwiedzanie atrakcji (Zamek Książ i Stara Kopalnia) - 60 osób (40 CZ/20 PL), uroczystą kolację integracyjną - 80 osób (40 CZ/40 PL), zakup sprzętu, materiałów i rekwizytów, materiałów promocyjnych i reklamy oraz wynagrodzeń dla ekspertów.

Teatr Klicperovo z Hradec Kralove i Teatr w Wałbrzychu to podmioty prowadzące tożsamą działalność po obu stronach granicy. Profile i repertuary teatrów są zbliżone i ukierunkowane na podobną grupę odbiorców. Partnerzy działają w sąsiadującym obszarze, a bliska odległość ich siedzib dodatkowo sprzyja współpracy. Spotkania, które odbyły się w ramach przygotowywania projektu pokazały zbieżność wielu celów i świadomość podobnych problemów po obu stronach granicy. Merytorycznie Partnerzy są w stanie profesjonalnie zrealizować wszystkie zaplanowane działania. Ważnym aspektem rozpoczęcia współpracy i realizacji projektu są obustronne aspiracje do przygotowania projektów w perspektywie finansowej 2021 - 2027.

Działania projektu zakładają udział obu teatrów we wszystkich aktywnościach. Partnerzy będą obecni fizycznie lub wezmą udział w przygotowaniu wkładu merytorycznego poszczególnych działań. W próbach i spektaklu wezmą udział polscy i czescy uczestnicy. Wszystkie działania promocyjne i informacyjne uwzględniają dotarcie zarówno do odbiorców po polskiej jak i czeskiej stronie.

Połączenie sił i wzajemne wsparcie obu podmiotów pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjału teatrów i rozwiązanie problemu niewystarczającej informacji o dostępnych ofertach. Wspólna realizacja konkretnego przedsięwzięcia stwarza realne szanse na kontynuację współpracy w kolejnych latach i na innych płaszczyznach oraz realne szanse na stworzenie stabilnych struktur współpracy w zakresie kultury i edukacji na pograniczu. Dzięki akcjom informacyjno - promocyjnym skierowanym do odbiorców po obu stronach granicy daje również możliwość zbliżenia i integracji grup docelowych. Nawiązana współpraca może ulec w przyszłości zacieśnieniu i doprowadzić do likwidacji wielu barier administracyjnych i mentalnych. Ważnym elementem jest koncepcja stworzenia podstaw i trwałych relacji dla przyszłych przedsięwzięć oraz szerokie oddziaływanie na grupy docelowe po obu stronach granicy oraz ich ścisłą integrację. Projekt swym zasięgiem obejmuje REGION WAŁBRZYSKI oraz KRAJ HRADECKI.

- Teatr Dramatyczny w Wałbrzychu złożył w lipcu '2022 stosowny projekt aplikacyjny do Euroregionu i do listopada '2022 oczekiwać będzie na wyniki i opinię Komisji Oceniającej o ew. przyznaniu środków.

C. BLOK EDU - EDUKACJA 2023

1. Plan dotyczący EDUKACJI TEATRALNEJ w 2023 roku zakłada kontynuację sprawdzonych projektów, współpracy i grup teatralnych w celu rozwijania **misji edukacyjnej TEATRU**. Zintensyfikowane zostaną wszelkie inicjatywy w tym obszarze aktywności „Szaniawskiego” oraz wprowadzone w życie nowe pomysły edukacyjne, zwiększające grupę odbiorców i wspomagające stałą grupę Widzów w ich rozwoju. Adresatami działań edukacyjnych będą także ci Widzowie, którzy dopiero do odwiedzania Teatru będą zachęceni. Zamierzamy także zabiegać o dofinansowanie zewnętrzne dla projektów z zakresu pedagogiki teatru. W większości zdarzeń będą uczestniczyli mieszkańcy Wałbrzycha i regionu - bez podziału na wiek, płeć czy wykształcenie...
2. W 2023 roku nadal zamierzamy prowadzić :
  - 1) **KOMPLETY TEATRALNE** - rozmowy po spektaklach, spotkania z twórcami, dyskusje, umożliwiające żywe uczestniczenie Widzów w wydarzeniach teatralnych, dające możliwość bliższego spotkania z artystami;
  - 2) **LEKCJE TEATRALNE** - zajęcia szkolne z młodzieżą (i nie tylko), dotyczące konkretnych zagadnień teatralnych, rozumienia teatru współczesnego, zagadnień poruszanych w spektaklach Szaniawskiego, konkretnych zabiegów teatralnych. Teatr planuje zacieśnić współpracę z kilkoma podmiotami, z którymi już współpracuje, m.in. z I i II LO w Wałbrzychu, Państwową Uczelnią Angelusa Silesiusa, I i III LO w Świdnicy, LO w Świebodzicach, a także będzie poszukiwać nowych odbiorców;
  - 3) **PROJEKT TEATRALNY - DRAMATOWIDZ**, czyli metodę widzenia dramatu – koncept, który zamierzamy realizować w pierwszej połowie 2023 roku. Podzielony zostanie na trzy części, dotyczące konkretnych epok: antyku, renesansu i romantyzmu. W każdej z epok zostanie wybrany tekst dramatyczny (komedia), na podstawie której zaproszony/a reżyser/reżyserka przygotuje czytanie sceniczne z aktorami i aktorkami. Poprzedzać to będzie wykład osoby specjalizującej się w konkretnej epoce. Następnie, osoba reżyserująca czytanie, przygotuje weekendowe warsztaty dotyczące tekstu dramatu dla Widzów. Warsztaty skupią się na konkretnej scenie w ramach całości tekstu i w efekcie powstaną różne interpretacje scen. Na podstawie warsztatów oraz wykładu powstaną scenariusze zajęć dotyczące konkretnych epok, które pedagoga Teatru będzie wykorzystywał w lekcjach teatralnych i które zostaną udostępnione zainteresowanym nauczycielom. Proponowane teksty to kolejno: „Żaby” Arystofanesa, „Wieczór trzech króli” Williama Szekspira i „Kot w butach” Ludwiga Tiecka.
3. Działające przy „Szaniawskim” **WARSZTATY TEATRALNE** prowadzą wieloletnie programy edukacyjno-aktywizacyjne o charakterze praktycznym i teoretycznym dla grup wiekowych od 12 lat do seniorów. Są to regularne zajęcia, prowadzone przez doświadczonych instruktorów. Efektem jest corocznie kilka spektakli nurtu off, produkowanych przez „Szaniawskiego”.

Grupy pracujące w 2023 roku w TDSz to:

  - a) **TRZECI TEATR** [warsztaty teatralne **WIĘCEJ niż TEATR**] - grupa teatralna skupiona szczególnie na działaniach aktorskich, która obchodzić będzie swoje 20-lecie w '2023 i z tej okazji planujemy specjalną **GAŁĘ** oraz **WYDAWNICTWO**, komentujące tę imponującą działalność. Grupa - prowadzona przez Grzegorza Stawiaka, reżysera i pedagoga - podzielona będzie na podgrupę młodzieżową i dorosłą (złożoną ze starszych uczestników, którzy już kilka lat temu brali udział w zajęciach grupy), które przygotowują dwa osobne spektakle. Grupa młodzieżowa, to z reguły uczestnicy w wieku od 12 lat.
  - b) Warsztaty **TRZECI TEATR** uczą języka teatru (wśród zajęć są między innymi elementarne zadania aktorskie, analiza i interpretacja tekstu, dykcja i emisja głosu, praca z rekwizytem) i tworzą spektakle prezentowane na scenie Teatru.

Mówią o sobie, że uczą i robią „teatr dla życia”, po to, żeby spotkać rówieśników o podobnych zainteresowaniach i razem, poprzez teatr, opowiedzieć innym o tym co ich nurtuje, a przy okazji pozbywać się nieśmiałości, uczyć się współpracy w grupie, zgłębiać złożoną rzeczywistość i mówić (językiem teatru) jak ją rozumieją, otwierać się na rozmaite teksty kultury.

Predyspozycje i umiejętności nabyte na zajęciach **TRZECIEGO TEATRU** sposobią także kandydatów do szkół teatralnych – jest już kilkunastoosobowa grupa tych szczęśliwców - studentów i absolwentów. Zajęcia Trzeciego Teatru odbywają się w poniedziałki i we środy.
  - c) **GRUPA POMIMO** - działa na gruncie teorii i krytyki teatru, ale szczególnie nastawiona na świadome działania performatywne. Grupa w 2023 roku zaprezentuje swój drugi spektakl, do którego wspólnie z prowadzącą - pedagoga Teatru Nikolą Olszak - przygotowuje całą koncepcję i tekst, a także zajmie

się reżyserią. Grupa w 2023 roku planuje wyjazd „studyjny” do innego teatru w celu rozwinięcia swoich zainteresowań. Wpłyne to zapewne na umiejętności sceniczne „warsztatowiczów”, więc również na efekt zajęć, czyli premierowy pokaz.

- d) **ŚWIETLICA** - kontynuacja spotkań grupy dyskusyjnej, która zaczęła działalność w styczniu 2022 roku. Przez ten czas utworzyła się regularnie spotykająca się grupa kilku osób, która w 2023 będzie powiększać swój skład. ŚWIETLICA gromadzi się w jednym z miejsc prób Teatru, właśnie w tzw. „światlicy”, a uczestników łączy przede wszystkim wartości, które teatr wyznaje: otwartość i różnorodność. Międzypokoleniowa grupa, angażuje się w różne wydarzenia Teatru, np. uczestnictwo w nagraniach do sluchowiska produkowanego w Teatrze, zaś w 2023 podejmie się własnej produkcji podcastów, dotyczących odmienności i tożsamości.
4. **DNI MŁODEGO TEATRU** - coroczny przegląd spektakli grup teatralnych działających w „Szaniawskim” planowany jest także w 2023 roku i oprócz prezentacji w/w grup, zaproszone zostaną spektakle amatorskie powstałe w instytucjach/szkołach średnich w mieście. **DMT** w 2023 roku odbędą się po raz dziewiętnasty i planowane są, jak zawsze pod koniec sezonu - w czerwcu 2023.
5. W drugiej połowie 2023 roku planowana jest kolejna edycja projektu pt. **DRAMATOWIDZ. Metoda widzenia dramatu. Druga edycja warsztatów** skupiona będzie wokół tekstów polskich autorów i autorek w oparciu o kolejne wybrane epoki. Będą to: POZYTYWIZM, MŁODA POLSKA, WSPÓŁCZESNOŚĆ. Układ warsztatów będzie wzorowany na edycji, która będzie mieć miejsce w pierwszej połowie roku. Realizacja projektu zależna od uzyskania dofinansowania ze środków Ministra Kultury w ramach programu Edukacja Kulturalna 2023. W razie niepowodzenia w pozyskaniu środków, będziemy starać się realizować program w mniejszym zakresie.
6. **SUKCES: i co dalej?** – Teatr planuje w 2023 roku kontynuację warsztatów, organizowanych w ramach programu Kultura Interwencje i dofinansowanego z funduszy Narodowego Centrum Kultury. W maju i czerwcu 2022 r. odbył się projekt *“PRZEGRAJ LEPIEJ. Warsztaty o porażce i romantyzmie”* - cykl spotkań i zajęć wokół porażki, życiowych „przegrywów”, osvajania porażki. Kolejny zamysł skupiać się będzie na odwrotnej stronie - SUKCESIE i tym, co on właściwie znaczy, co za sobą niesie i czy faktycznie powinien być tak wyczekiwany? Będzie miał miejsce w drugiej połowie 2023 roku. I tu, podobnie jak w omawianym wyżej projekcie, realizacja zależna od uzyskania dofinansowania ze środków Ministra Kultury w ramach programu Edukacja Kulturalna 2023. W razie niepomyślności w pozyskaniu środków, będziemy starać się realizować program w mniejszym zakresie.

D. PROMOCJA, WIDZOWIE

Teatr im. J. Szaniawskiego stawia i nadal w 2023 roku zamierza przykładać dużą wagę do spójnej, wewnętrznie powiązanej, wyraźnej, oryginalnej identyfikacji wizualnej, której koncepcja zamawiana jest u wyspecjalizowanych w takich działaniach podmiotów [w roku 2023 będzie to Jakub Woynarowski]. Za aktywną współpracę z widownią, budowanie identyfikacji i działania marketingowe odpowiadają w Teatrze i nadal będą to czynić - Biuro Współpracy z Publicznością, Dział Promocji i Dział Reklamy.

Działania promocyjne mają na celu zarówno regularne pozyskiwanie widzów (indywidualnych i grup) oraz budowę strategii sprzedaży biletów i karnetów, ale również:

- dostarczenie pełnej informacji o strategii Teatru, umieszczającej pojedyncze wydarzenia (premiera, czytanie, warsztat) w kontekście długofalowych planów i bieżących oraz ponad sezonowych tematów;
- badanie tendencji i potrzeb Widzów poprzez sondowanie kształtujących się gustów widowni;
- rozpoznawanie obszarów w działalności Teatru, w których zaproszeni artyści znajdują porozumienie z widownią i tych, w których dialog jest jeszcze niepełny lub zakłócony;
- dostarczenie Widzom narzędzi umożliwiających pełne uczestnictwo w działalności artystycznej instytucji, pozwalających na osiągnięcie porozumienia między twórcami i odbiorcami naszych spektakli;
- budowanie rozpoznawalnej, budzącej zaufanie marki, będącą – dla Widzów gwarantem pewnej wypracowanej jakości – a dla twórców – magnesem.

W ramach kampanii reklamujących Teatr, spektakle repertuarowe i aktualne wydarzenia roku 2023 prezentowane będą poprzez następujące formy stałe:

- plakaty do spektakli;
- repertuary miesięczne w formie kieszonkowej książeczki;
- zmieniające się ekspozycje w oszklonych gablotach;
- billboard w mieście i stacji PKP Wrocław Główny – informujące o premierach i wydarzeniach Teatru;
- systematyczną współpracę z mediami lokalnymi oraz ogólnopolskimi portalami internetowymi;
- współpracę z ogólnopolskimi magazynami teatralnymi i innymi mediami (np. radio, telewizja), na zasadzie patronatów wzajemnego wsparcia i uczestnictwa w organizowanych wydarzeniach;
- Biuletyn Teatralny, rozsyłany do wszystkich chętnych drogą elektroniczną;
- stronę internetową Teatru – www.teatr.walbrzych.pl.
- portale społecznościowe, np. Facebook, Instagram, wortal e-teatr, a także strony firm zaprzyjaźnionych;
- zniżki, jak również okazjonalne promocyjne ceny biletów;
- specjalne akcje promocyjne, zachęcające do odwiedzania Teatru, zapoznające z naszą ofertą.

E. FINANSOWANIE

Teatr, jako samorządowa instytucja kultury, swoją działalność opiera głównie o środki otrzymane z budżetu Województwa Dolnośląskiego. Działalność Teatru jest finansowana nie tylko z wnioskowanej i otrzymanej dotacji, ale również z wypracowanych dochodów własnych. Są to środki ze sprzedaży spektakli wyjazdowych, wpływy z biletów, wynajmu pokoi gościnnych w Domu Aktora. Od swoich przyjaciół i sponsorów Teatr pozyskuje niewielkie kwoty w postaci darowizn. Nadal podejmować będziemy wszelkie starania, by nie zaprzepaścić pozycji i wypracowanego dorobku oraz utrzymać dotychczasowy poziom artystyczny. Pomimo niedogodności finansowych, Teatr ambitnie zamierza w 2023 roku realizować zaplanowane projekty artystyczne oraz podejmować wszelkie działania, by na bieżąco pokrywać swoje zobowiązania i starać się egzekwować swoje należności. Nadal szczególną wagę przykładając będziemy do gospodarności i celowości w wydatkowaniu posiadanych środków. Poprzez swoją pracowitą i znakomicie zawodowo przygotowaną załogę, będziemy dokładać starań, by posiadane i pozyskiwane środki wykorzystywać w sposób przemyślany, oszczędny i racjonalny.

F. INWESTYCJE

„Szaniawski” troszczy się nie tylko o stałe podnoszenie wartości artystycznej i atrakcyjności oferty repertuarowej, ale także dba o estetykę oraz funkcjonalność przestrzeni, przeznaczonych zarówno dla widzów, jak i pracowników. W 2023 roku Teatr uzyska nareszcie efekt, o który zabiegał przez wiele minionych lat: **zmodernizowaną widownię wraz z balkonem Dużej Sceny**, która przystosuje tę przestrzeń Teatru do współczesnych standardów, wymogów artystycznych i technicznych oraz należytego poziomu pod względem sprawności i efektywności funkcjonowania instytucji. Całe zadanie - realizowane w latach 2020-2022 - podzielone było na etapy. W I etapie przebudowaliśmy BALKON DUŻEJ SCENY, korzystając z przyznanych środków finansowych Ministra Kultury oraz budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego i udziału Teatru. Rok 2022 zaplanowany został jako końcowy etap w/w inwestycji w celu wykonania kompletnej modernizacji WIDOWNI DUŻEJ SCENY [ponad 160 miejsc] w okresie od lipca do listopada '2022. W całości finansowany został z funduszy i budżetu Województwa Dolnośląskiego. Dzięki **dotatkowym środkom** finansowym [1.188.007 złotych], przyznanych przez Samorząd Województwa w lipcu '2022 mogliśmy podjąć się kontynuowania przebudowy WIDOWNI. Zadanie to ostatecznie kończy w 2023 roku wieloletni proces modernizacji wszystkich obiektów teatralnych, rozpoczętych ponad 10 lat temu.

WIDOWNIA z nowymi fotelami teatralnymi, nowoczesną konstrukcją podłogi ze zwiększeniem nachylenia, zmodernizowanym oświetleniem oraz przebudowanymi wejściami - podniesie komfort oglądania spektakli, umożliwi szybki i bezpieczny demontaż urządzeń scenicznych, dowolne ich konfigurowanie w zależności od artystycznych potrzeb i wizji realizatorów spektakli oraz innych okoliczności Teatru. Inwestycja w 2023 roku poprawi estetykę wyremontowanych już innych budynków Teatru, ale przede wszystkim wzmocni bezpieczeństwo osób, korzystających z tych przestrzeni, wpłynie korzystnie na podniesienie ich funkcjonalności, ułatwi dostęp do oferty Teatru, sprawiając, że czerpanie z niej stanie się przyjazne, pozbawione zagrożeń i - co nie bez znaczenia – ostatecznie zniweluje poczucie zawstydzenia, wynikającego z anachronicznych miejsc i urządzeń.

Przeprowadzenie modernizacji w latach 2020-2022 stało się konieczne, w związku z nieuchronnością dostosowania przestrzeni widowni i balkonu do wymogów i obowiązujących przepisów bezpieczeństwa oraz

p.poż., zwłaszcza w zakresie użytych materiałów, przebudowy dróg ewakuacyjnych, standardu przebywania, komfortu widzów Teatru oraz konieczność zapewnienia dostępności, zwłaszcza osobom z niepełnosprawnościami.

1. Teatr systematycznie dąży do podnoszenia poziomu artystycznego i organizacyjnego, a planowane **zadania inwestycyjne** stanowią nieodzowny element budowy nowoczesnej instytucji kulturalnej. Odbiorcami zadań w poszczególnych latach i sezonach artystycznych są głównie mieszkańcy Regionu i Wałbrzyska. Programy artystyczne Teatru realizowane są na terenach społecznie dość zdegradowanych, niebogatych w instytucje kulturalne, artystyczne i edukacyjne oraz dla grup, mających często utrudniony dostęp do kultury, zwłaszcza wysokiej, zamieszkujących obszary dość ubogie w środowiska twórcze. Teatr zatem nadal podejmować będzie inicjatywy, niwelujące w/w dysfunkcjonalności i niedogodności, w celu dostosowywania programów artystycznych, a także obiektów do potrzeb współczesnej sztuki i oczekiwań odbiorców.

Do ważnych **zadań inwestycyjnych**, które planujemy zrealizować w 2023 oraz w latach następnych, należą bez wątpienia potrzeby w zakresie:

- zakupu i montażu agregatu chłodzącego na kwotę brutto ~ 80.000,- zł
- zapewnienia i zwiększenia bezpieczeństwa ochrony obiektów Teatru poprzez rozbudowę systemu monitoringu o zakup kamer dozoru części obiektów Teatru od strony ul. R. Traugutta – na kwotę brutto ~30.000,- zł
- zakupów dla potrzeb realizacji scenicznych (światła) i służb asystencyjnych (urządzenia charakteryzatorni, maszynowni, wyposażenia garderób) na kwotę brutto ~ 40.000,- zł
- remontu schodów zewnętrznych ewakuacyjnych z balkonu oraz remontu schodów przy budynku portierni na kwotę brutto ~ 80.000,- zł
- wykonania izolacji ścian zewnętrznych budynków Teatru (iniekcja krystaliczna) na kwotę brutto 150.000,- zł
- malowania elewacji budynków Teatru [ok. 200 000,- zł]

2. W roku 2023 Teatr prowadzić będzie szereg **bieżących remontów** i prac konserwacyjnych, by utrzymać należyty poziom zaopatrzenia technicznego scen i zaplecza, infrastruktury oświetleniowo-akustycznej, służącej realizacji spektakli oraz w zakresie właściwego wyposażenia przestrzeni dla Widzów i pomieszczeń bytowych Domu Aktora oraz biurowo-administracyjnych załogi Teatru.

G. PODSUMOWANIE

MISJA Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu w roku 2023 nadal koncentrować się będzie wokół budzenia społecznej potrzeby uczestniczenia i przybliżania najciekawszych dokonań w kulturze teatralnej, zaspokajania oczekiwań kulturalnych poprzez produkcję spektakli teatralnych i możliwości jak najpełniejszego ich udostępniania, edukacji artystycznej oraz likwidowania barier dostępu do sztuki różnych grup społecznych. ROLA ta dotyczyć będzie również ustawicznej potrzeby budowy i rozwoju zespołu teatralnego, wzmacniania całej społeczności załogi, zatrudnionej w Teatrze oraz stałego podnoszenia umiejętności dla realizacji wartościowych projektów artystycznych, poszukiwania nowatorskich form i innowacyjnych technik artystycznego wyrazu.

CEL Teatru w Wałbrzychu w roku 2023 nadal koncentrować się będzie w szczególności wokół prowadzenia i stałego poszerzania aktywnego, rzeczywistego dialogu z widzami, pobudzania refleksji nad istotnymi zjawiskami w życiu kulturalnym i społecznym oraz tworzenia przestrzeni i kształtowanie holistycznego podejścia do działań z różnych dziedzin sztuki.

Teatr w Wałbrzychu jest instytucją kultury o niemałym znaczeniu dla teatralnej działalności w regionie wałbrzyskim, wzmacnia potencjał rozwojowy Regionu, podnosi atrakcyjność Miasta oraz stwarza warunki do rozwoju kultury na Dolnym Śląsku, dysponując szeroką ofertą programową. Jest instytucją kultury, dysponującą w Wałbrzychu możliwościami merytorycznymi, technicznymi, organizacyjnymi i fachowością osób zaangażowanych - niezbędnymi do realizacji profesjonalnych i zróżnicowanych działań o charakterze twórczym.

W 2023 roku Teatr zamierza prowadzić szeroko rozumianą działalność artystyczną, zapraszając do współpracy wybitnych twórców polskiego teatru, ale również debiutantów, studentów, czy świeżo upieczonych absolwentów szkół teatralnych i stwarzając im możliwość twórczej pracy.

Zamierzamy przyczynić się to do promocji Miasta i Dolnego Śląska, nadawać wysoką rangę działalności w zakresie edukacji kulturalnej, aktywizacji i integracji Widzów oraz pozyskiwania nowych uczestników, poprzez przygotowywanie do odbioru sztuki teatralnej kolejnych pokoleń i czyniąc ich świadomymi widzami oraz odbiorcami kultury.